

Foto: Linn Malmén

Unga och bibliotek

En fortbildning för ungdomsbibliotekarier

Ett samarbete mellan Region Gotland, Region Värmland
och Region Östergötland under 2020-2022

Unga och bibliotek – en fortbildning för ungdomsbibliotekarier

Under 2020–2022 genomförde Region Gotland, Region Värmland och Region Östergötland en fortbildning för och med ungdomsbibliotekarier i de tre regionerna. Planeringen startade 2019 av en arbetsgrupp bestående av Annica Hagel Arvidsson, Cecilia Herdenstam och Ingrid Loeld Rasch. I rapporten benämns Annica, Cecilia och Ingrid som “vi” eller kursledarna.

Fortbildningen blev en spännande resa både för oss och de ungdomsbibliotekarier som valde att vara med. För att inspirera och underlätta för kollegor i andra regioner att göra något liknande presenterar vi i följande rapport hur vi tänkte, hur vi gjorde och hur responsen blev från våra deltagare.

Anledningarna till att vi ville göra det tillsammans var flera. Dels är det roligare att arbeta ihop med andra, dels kan tre personer komma på fler bra idéer än man gör på egen hand. Ytterligare en viktig anledning var att det inte finns så många medarbetare på biblioteken i våra regioner som arbetar med unga, så om vi genomförde det tillsammans skulle deltagarna få chansen att träffa och utbyta erfarenheter med fler kollegor ute i landet.

Vi vill rikta ett stort tack till Sofie Samuelsson, utvecklingsledare på Regionbibliotek Stockholm, och Katarina Grelsson, tidigare bibliotekskonsulent på Region Uppsala, som genomfört liknande fortbildningar för ungdomsbibliotekarier och som delade med sig av sitt material till oss. Det hade vi stor nytta av.

Kristinehamn september 2022

Annica Hagel Arvidsson, Region Värmland

Cecilia Herdenstam, Gotlands länsbibliotek

Ingrid Loeld Rasch, Regionbibliotek Östergötland

Innehåll

En fortbildning för ungdomsbibliotekarier	1
Förberedelser	4
Planering	4
Syfte och mål	4
Teman för träffarna	5
Anmälan och uppstart	5
Presentation av kursinnehåll	5
Träff 1 Uppdraget - eller varför i hela friden ska vi jobba med ungdomar?	6
Träff 2 Delaktighet och medskapande	9
Träff 3 Läsfrämjande - metoder och inspirerande exempel	11
Träff 4 Uppföljning och framåtblickande	13
Träff 5 HBTQ+ och nationella minoriteter	13
Träff 6 Studiebesök, internat och kursavslutning	14
Reflektioner och utvärdering	16
Referenser	18
Bilagor	19

Förberedelser

Vårt första steg var att ta reda på vilket intresse det fanns för fortbildningen. Följande brev skickades i januari 2020 till våra respektive barn- och ungdomsbibliotekarier med kopia till cheferna.

Hej!

Vill du, tillsammans med kollegor på Gotland, i Värmland och Östergötland fördjupa dig i frågor som rör biblioteksverksamhet för och med unga?

Vi planerar just nu en fortbildning där vi utifrån uppdrag och styrdokument vill arbeta med olika aspekter av verksamhet kopplat till denna målgrupp. Som deltagare får du möjlighet att formulera önskvärda utvecklingsområden och utforska teoretiska utgångspunkter och metoder som kan vara till hjälp i detta. Under träffarna varvas föredrag/genomgångar med diskussion, erfarenhetsutbyte och workshops. Vi planerar för 2–4 träffar samt ett studiebesök. Troligtvis blir några av träffarna på ett bibliotek i en annan region. Som deltagare förväntas du vara med vid samtliga tillfällen samt utföra visst eget arbete/förberedelser före träffarna. Första träffen planeras till hösten 2020, vilket kan verka långt fram i tiden, men för att kunna planera behöver vi veta redan nu om det finns ett intresse och hur många som vill vara med. Meddela oss senast den 21 februari om du är intresserad. I nuläget vet vi inte hur många platser som kommer att erbjudas. Mer information kommer.

Då, i januari 2020, visste vi inte att en pandemi hade startat och därför planerade vi för att merparten av träffarna skulle vara fysiska. Kontakt togs med Kurs och Konferens på Region Värmland som skulle hjälpa oss med det praktiska. Sedan fick vi tänka om och arrangera alla träffar digitalt. Vi funderade över vilken plattform som skulle vara bäst och bestämde oss för Zoom.

Fyra personer från Gotland var intresserade, tretton från Värmland och lika många från Östergötland. Det blev alltså 33 personer inklusive oss kursledare.

Vi funderade över hur långa dagar vi skulle ha och kom fram till att 9.00-15.00 kunde vara bra att ha som riktlinje. Vi enades också om att arbeta efter modellen 40-20-40. Det innebar att förberedelserna skulle utgöra 40 %, kurstillfället 20 % och efterarbetet 40 %. Deltagarna skulle rekommenderas att skriva in tid för reflektion i kalendern någon dag före och dagen efter varje kurstillfälle. Tidsåtgång för inläsning innan träffarna uppskattade vi till en halv dag och det var viktigt att kommunicera ut det redan innan fortbildningen började.

Planering

Det krävdes förstås flera planeringsmöten innan det var dags att sätta fortbildningen. Vi valde att inte bestämma hela kursinnehållet i förväg då vi hade som ambition att lyssna in och fånga upp önskemål från kursdeltagarna. Vi hade också regelbundna möten mellan de olika träffarna. Dels för att prata om olika teman, utformning och vilka föreläsare som kunde vara aktuella dels för att bestämma vem av oss som skulle ta kontakt och boka in dem. Inför varje träff hade vi alltid avstämningar för att säkerställa att allt var klart in i detalj, för att göra korrigeringar om det behövdes och vem av oss som skulle ta en sista kontakt med föredragshållarna.

Vi gjorde alltid detaljerade körscheman med minutiösa tidsangivelser för varje träff på fortbildningen. Där framgick vem av oss som skulle ansvara för de olika passen, vem som skulle ha teknikansvar och dela in i breakout rooms, vem som skulle ha koll på tiden och chatten och vem som skulle ansvara för annat som till exempel Mentimeter. Vi var noga med att tekniken skulle fungera och genomförde alltid ett tekniskt avstämningsmöte med inbjudna gäster inför varje träff.

Syfte och mål

Syftet med fortbildningen var att utforska utgångspunkter, goda exempel och metoder för utveckling av relevant och betydelsefull biblioteksverksamhet tillsammans med unga.

Målen var att deltagarna skulle få ökad kompetens i området unga och bibliotek för att kunna utveckla relevanta och angelägna verksamheter tillsammans med unga. För att göra det måste var och en förstå sitt uppdrag. Genom inbjudna föreläsare från olika verksamheter ville vi ge en bred bild av olika metoder och arbetssätt. Tonvikt lades också på deltagarnas egna reflektioner under kursens gång genom logg-

boksskrivande och gruppsamtal. Vi ville även att kursen skulle leda till konkret verksamhetsutveckling på biblioteken och att deltagarna redan under kursens gång skulle fundera på tillämpning i den egna verksamheten. Därför fick varje deltagare skriva en egen Att-göra-lista utifrån tankar och idéer som uppstod under kursen.

Teman för träffarna

Från början hade vi planerat för tre träffar med olika teman samt ett avslutande internat med studiebesök, men på grund av pandemin tvingades vi skjuta på internatet ett par gånger och kunde då lägga till ytterligare två digitala halvdagar. Så här blev våra olika teman till slut:

Träff 1: Uppdraget eller varför i hela friden ska vi jobba med ungdomar?

Träff 2: Delaktighet och medskapande

Träff 3: Läsfrämjande

Träff 4: Tema utifrån deltagarnas önskemål: planering av aktiviteter

Träff 5: HBTQ+ och romska minoriteter

Träff 6: Studiebesök och internat

Anmälan och uppstart

De som anmält sitt intresse under våren fick en ny inbjudan den 10 juni 2020 och sista dag att anmäla sig var 10 augusti (se bilaga 1).

För att deltagarna skulle ha en plats att mötas på skapade vi en sluten Facebookgrupp. I samband med att vi skickade inbjudan gjorde vi ett första välkomnande inlägg. Tanken var att kursdeltagarna skulle använda forumet för att diskutera olika saker och tipsa varandra. Det blev i slutändan inte så mycket aktivitet där. Kanske behövdes inte detta forum, kanske finns det för många forum att hålla ordning på?

I augusti 2020 skickade vi ett välkomstbrev och ett paket till alla deltagare. På paketet stod: "Öppnas inte förrän på förmiddagen 1 oktober". I paketet låg en skrivbok/loggbok, färgpennor och en chokladbit. I brevet hälsades deltagarna välkomna och de ombads ta med en personlig sak eller ett foto till första träffen. I paketet fanns också några fysiska exemplar av texter som skulle läsas senare under utbildningen.

Presentation av kursinnehåll

Inför varje träff fick deltagarna information om hur de skulle förbereda sig.

Inför träff 1

Förbered dig genom att:

Läsa "Vem är framtiden? Ett smakprov på insikter om generation Z". Kairos Future (11 sidor)

Läsa "Unga berättar" - Åsa Hedemark (78 sidor)

Läsa bibliotekslagen

Reflektera och skriv i loggboken: Vad görs nu för/med unga på ditt bibliotek? Vilka unga når ni? Vad fungerar bra? Vad ser du för svårigheter och utvecklingsmöjligheter? Om du inte har någon verksamhet för/med unga idag, vad ser du för utvecklingsmöjligheter?

Fundera på dina förväntningar på utbildningen - skriv ner i loggboken.

Fika med utskickad choklad

Biblioteksverksamhet för unga – varför då?

Form: Samtal två och två med efterföljande samtal i storgrupp

Här använde vi metoden “5 varför” eller “Rakt på sak”. Metoden är ett sätt att tillsammans samla ihop argument och det sker genom att man ställer samma fråga fem gånger till varandra. Frågan som skulle ställas var Varför biblioteksverksamhet för unga?

När kursdeltagarna på detta sätt samlat in sammanlagt tio svar i varje grupp gjorde de korta intervjuer (3–4 min) med varandra: Hur tänker du? Därefter kallade vi tillbaka alla till det stora rummet och varje grupp valde ut sitt bästa argument och skrev det i chatten.

Utmaningar, svårigheter och framför allt utvecklingsmöjligheter

Form: Samtal med fyra personer i varje grupp med efterföljande samtal i storgrupp

Det här passet tog vid där det förra slutade. Nu skulle kursdeltagarna utgå från det de antecknat i sina loggböcker samt idéer som kom fram genom “5 varför”. De uppmanades att våga visa sig sårbara och även berätta om misslyckanden, men vi betonade att fokus skulle vara på utvecklingsmöjligheter. Varje grupp utsåg en person som redovisade en av utvecklingsmöjligheterna.

Följande utmaningar, svårigheter och utvecklingsmöjligheter framkom från grupperna:

- Man vet utmaningarna – vill inte läsa, inte coolt. Glapp mellan olika ungdomar. De som vill läsa = töntar. Svårt att locka till programverksamhet. Ungdomarna vill ha en plats att hänga på. Höja läsandets status – att det kan vara coolt. Använda influencers, youtubers, lyfta fram deras böcker och bjuda in dem. Skapa tillåtande miljöer, men även traditionellt. Sociala medier. Bra samarbeten med tex skolan.
- Press i skolan, mätas, tråkigt. Skilja oss från skolan. Ungdomar önskar det vi har, men vi når inte ut med det. Utmaning att få dem att känna sig välkomna. Mer dialog, gissa mindre, fråga. Vilka sociala medier använder de? Lära oss av varandra. Involvera ungdomarna i tex utformning av lokaler. Få fram att vi är roliga och trevliga vuxna.
- Rummet och bemötande. Svårt att konkurrera med andra verksamheter. Biblioteksrummet – de ska ha möjlighet att ta plats. Skapa en trygg zon, där det kan få låta lite. Vilka verktyg behöver vi? Bemötande är viktigt – en del personal tänker ungdomar = stök.
- Utmaning att vara en konkurrent till sociala medier och skärmar. Möjlighet – samarbeten tex med fritidsgård. Utmaning – avstånd. Tid. Personalbrist, det kanske inte finns någon som kan fokusera enbart på ungdomar. Brist på kunskap om ungdomar. Samhällsplanering – köpcenter hängställe i stället för fritidsgård och bibliotek. Skapa lugn och ro.
- Utmaningar – svårt att nå dem. Vi rör oss i olika rum, i verklighet och digitalt. Resurser – tid, personal, medel. Ungdomar är ingen trogen grupp, även om de sagt ja så kanske de inte kommer. Svårt med långsiktighet, måste vara snabb i svängarna. Samarbeta med andra organisationer, inte konkurrera med varandra om ungdomarna. Få dem att förstå att bibliotek är mer än enbart böcker.
- Sociala medier – vill de ha oss där? Hur får vi dem att komma tillbaka? Att bli vana biblioteksbesökare. Utmaning att orka. Fortsätta även om det inte kommer så många. Sårbart – kanske bara en som arbetar med detta. Möjligheter – hitta ungdomar som själva kan ordna och att vi stöttar. Samarbete med studieförbund, fritidsgårdar, skola mm.
- Rädslan för att prata med ungdomar är den största utmaningen. Måste ut ur biblioteket för att nå dem. Sociala medier och i så fall vilka? Hur hinna med? Det handlar om att prioritera. Unga är olika precis som vuxna – fast vi pratar om dem som en grupp. Olika svårigheter. Hur hittar vi rätt medier – det ändras snabbt. Utvecklingsmöjligheter – det gäller att göra rummet till allas ansvar. Samarbete med skola och fritidsgård. Biblioteksrummet – utvecklas tillsammans med unga.
- Tävlrar med mycket annat om uppmärksamheten. Trygg i rummet och med de vuxna som finns där. Goda relationer är viktigt, börja tidigt. Kompetens hos hela personalen. Utvecklingsmöjligheter – ungdomar, andra aktörer. Hur hitta ungdomar som vill vara med att arrangera tex. Gotland – månadens unga konstnärer är ett exempel. Skapa tillsammans. Lyssna på dem.

Lagar och riktlinjer som styr bibliotekens arbete med unga

Form: Föreläsning av kursledarna

Vi presenterade en PowerPoint med de lagar och regler som biblioteken måste förhålla sig till i arbetet med unga: Bibliotekslagen och bakgrundsarbetet till lagtexten, mål för ungdomspolitiken, Diskrimineringslagen, Lagen om nationella minoriteter, Språklagen, funktionshinderspolitiken samt barn och ungas rättigheter, inflytande och delaktighet (se bilaga 2). Presentationen varvades med filmklipp från unga poeter och spoken word-artister relevanta för temat, till exempel Sara Garib, Jami Faltin, Farhiya Feisal.

Unga berättar: en studie av ungas syn på läsning och bibliotek

Form: Samtal, åtta grupper med fyra personer i varje - ingen redovisning

Här fick deltagarna möjlighet att diskutera innehållet i ovanstående studie. Frågorna var formulerade av Åse Hedemark som också gjort studien:

Vad karakteriserar er relation med unga?

Hur ser ni på begreppet delaktighet, vad kan det innebära i relation till unga?

Hur skulle man kunna öka ungas engagemang och inflytande över verksamheter i biblioteket?

Vilka platser finns för unga att vara på i biblioteket, hur skulle dessa kunna utvecklas och förbättras?

Bibliotek i samspel med lokalsamhället

Form: Föreläsning

Cecilia Brisander från Kulturrådet berättade om hur biblioteket kan samverka med andra i samhället; andra institutioner, föreningar etcetera. Inför träff två skulle deltagarna sen läsa Cecilias bok.

Uppsamling – check ut

Form: Mentimeter

Vi ställde oss frågan: Vad tar jag med mig? Vad pågår i mitt huvud?

Ett urval:

“Att få inblick i andra biblioteks verksamhet och situationer, det ger perspektiv och idéer”

“Att hitta verktyg, vägar och nya former”

“Idén om att ta in ungdomar för att hålla i aktiviteter, det ska jag klura mer på”

“Bra diskussion om utmaningar, svårigheter och utvecklingsmöjligheter”

“Att för en gångs skull få fokusera på unga och göra det med en positiv ingång”

“Vill genast hugga tag i personalen på ungdomsgården!”

“Kul att det fungerar att träffas digitalt”

“Fått inspiration från många olika synvinklar”

Vad händer nästa gång?

Vi presenterade tema och innehåll för nästa träff. Alla påmindes återigen om vikten av att reflektera samt att skriva tankar och idéer i loggboken. Vi gick igenom vilka uppgifter som skulle göras till nästa gång.

Inför träff 2

Förbered dig genom att:

Läsa ”Bibliotek i samspel med lokalsamhället”. Kapitlen om metoder och om prioriterade grupper (s 19–45, 47–97). Läs utifrån perspektivet verksamhet för unga och hoppa över sådant som du tycker är irrelevant

Läsa ”Det vore ju kul om de frågade nån gång: Ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå” (MUCF) s. 91–104

Leta: Vad står i min kommuns biblioteksplan om ungdomsverksamhet? Andra styrdokument? Finns ungdomsråd eller annan plattform för ungdomars inflytande? Vilka institutioner, organisationer, föreningar, nätverk för unga finns på hemmaplan som jag kan samarbeta med?

Titta på Nina Simon “Off, by, for all. The art of relevance” (12.28 min). Det handlar om att bygga relationer, lyssna in behoven och skapa relevans. Den som blir sugen på att veta mer om Nina Simons sätt att arbeta på kan läsa hennes bok ”The art of relevance”.

Förbered en kort presentation (två minuter högst) av en bok som betytt mycket för dig och varför

Frivillig läsning: ”Att gestalta ett jämställt rum” som handlar om uppbyggnaden av KRUT.

Skriv reflektioner, tankar och idéer efter träff 1 i loggboken. Fyll på din ”Att-göra-lista”

Träff 2 Delaktighet och medskapande

9 december 2020 klockan 9.00-15.30

Kort incheckning

Form: Åtta grupper med fyra personer i varje

Var och en berättade om en bok som betytt mycket och varför den gjort det.

Påminnelse om var och ens ansvar

Vi pratade om och påminde varandra om “Tryggare rum” och förväntningarna på kursen.

Ungdomspolitik mm

Form: Föreläsning av kursledarna

Vi pratade om den nationella ungdomspolitiken, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), rapporten *Det vore ju kul om de frågade nån gång: Ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå* och deras statistik *Ung idag (temperaturmätare)*.

Därefter följde vi upp det vi pratat om under träff 1: “Vad betyder lagarna för biblioteken?” (se bilaga 3)

Fika med choklad

Samtal om texter och film

Form: Samtal med fyra personer i varje grupp med efterföljande samtal i storgrupp

Två texter och en film var underlag för gruppsamtalen;

Bibliotek i samspel med lokalsamhället, *Off/by/for all* med Nina Simon och *Det vore ju roligt om de frågade nån gång*, MUCF.

Frågeställning: Vilka är framgångsfaktorerna för att skapa delaktighet?

Mer för fler

Form: Föreläsning av kursledarna och filmvisning

Under 2017–2018 genomförde Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillsammans med Svensk biblioteksförening och Kulturskolerådet en satsning där nya lösningar för ett långsiktigt förnyelsearbete testades. Syftet var att utveckla tjänster som bättre motsvarar behoven hos dem vi vill nå. I den här satsningen deltog bland andra Torsby och Hagfors kommuner i Värmland. Vi introducerade Innovationsguiden genom att titta på en film från SKR och berättade kort om rapporten *Mer för fler*. Vi skickade med innovationsguidens mallar till nästa träff, men det var mer som ett tips för den som ville fördjupa sig och eventuellt pröva något själv.

Mer för fler i Hagfors – hur gjorde ni?

Form: Föreläsning

Tina Bergenbrink, kulturchef i Hagfors, berättade om hur de använt metoden och vad det ledde till.

KRUT

Form: Föreläsning

Rickard Sjöholm, från Malmö stadsbiblioteks ungdomsavdelning KRUT, berättade hur verksamheten byggdes upp tillsammans med unga.

Relationsskapande: att bygga relationer med barn och unga

Form: Föreläsning och gruppsamtal

Jenny Granberg på Stockholms stadsbibliotek berättade om PUNKT. som är deras verksamhet för unga. Jenny hade formulerat frågor för gruppdiskussionerna:

Hur skulle du vilja att ungdomsverksamheten såg ut på ditt bibliotek?

Hur skulle du kunna tänka och jobba med de resurser som du har i dagsläget?

Vilken aktör tycker du är relevant och jobbar intressant – behöver inte vara bibliotek - som du skulle vilja arbeta tillsammans med i framtiden?

Dynamo - stadsbibliotekets verksamhet för unga i Göteborg

Form: Föreläsning

Sara Norén från Dynamo berättade om verksamheten.

Uppsamling – check ut

Form: Mentimeter

Vad tar jag med mig? Vad pågår i mitt huvud?

Ett urval:

“Vikten av att bygga relationer”

“Att lyssna på ungdomarna”

“Bara våga köra på”

“Arbeta på att skapa relationer”

“Lyssna på dom unga med nyfikenhet”.

“Att förstå ungdomarna är viktigare än att de förstår oss”

“Frågan är om det är bra att bibblan blir en fritidsgård?”

Förväntningar och förberedelser

Vi påminde om Att-göra-listan och att avsätta tid för reflektion.

Inför träff 3

Läs “Mer för fler”. Fokusera på sidorna 1–25, samt de kommunrapporter som känns angelägna

Att göra: Kontakta biblioteken (tillsammans i grupperna) som arbetat med unga inom Stärkta bibliotek, presentera vid nästa träff. Läs ansökan, kontakta ansvarig för projektet och boka ett digitalt möte så att hela gruppen kan ställa frågor; Hur har det gått? Vad gick bra/mindre bra osv? Ha ett uppföljningsmöte med varandra och diskutera det ni fått reda på. Ska presenteras på nästa träff. Utse en i gruppen som kan göra det

Läs “Örebro län läser och skriver: En enkät med kulturpanelen för unga” (17 sidor)

Att göra: Testa metoder för att nå ungdomar – och ställa frågor till tre-fem ungdomar till exempel på stan. Öppna frågor, borra ner genom att fråga varför flera gånger. Exempel på frågeställningar: Vad tänker du när du hör ordet bibliotek? Brukar du gå till biblioteket? Varför/varför inte? Vad skulle få dig att gå till biblioteket? Hur vill du få reda på vilka aktiviteter biblioteket har? Eller ställ frågor om läsning och medievänor, eller något annat Utgå från Innovationsguidens mall om ni tycker att den passar. Arbeta själv eller kroka arm med någon annan på fortbildningen

Läs: Alla läser samma bilderbok, “FARWEST”, till boksamtalet, som är en metod vi vill att ni ska få testa.

Enklare att prova utifrån en bilderbok – skulle lika gärna ha kunnat vara en ungdomsbok

Skriv reflektioner, tankar och idéer efter träff 2 i loggboken. Fyll på din ”Att-göra-lista”

Träff 3 Läsfrämjande - metoder och inspirerande exempel

2 februari 2021 klockan 9.00-15.30

Incheckning

Vi började träffen med att alla fick blunda och en av kursledarna ledde en meditationsresa där var och en fick landa i sitt eget tonårsrum och se sig om där. Vad fanns i ditt rum? Vad hade du på väggarna? Vad läste du? Vad skulle det bli för mat till middag? Vad skulle du göra på kvällen? etcetera.

Stärkta bibliotek

Form: Storgrupp

Deltagarna berättade för varandra om de projekt de kollat upp inom Stärkta bibliotek. Hur var medskapandet med unga? Vad fungerade bra, vad fungerade mindre bra? Vad kan du ta med dig till din verksamhet?

Intervju med ungdomar

Form: Åtta grupper med fyra personer i varje

Dela tankar; Hur gick intervjuerna med ungdomarna? Hur kändes det att göra intervjuerna? Vad kom ni fram till? Alternativt om någon inte kontaktat ungdomar; fundera på hur vi når dom under coronatider?

Läsfrämjande

Form: Föreläsning av kursledarna

Vad finns det formulerat om läsfrämjande i olika styrdokument? Hur har Kulturrådet, Läsdelegationen, Nationella biblioteksstrategin definierat läsfrämjande? Vad står det i Medierådets senaste rapport om ungdomars medievanor? Vilka läsvanor och attityder till läsning har unga? (se bilaga 4)

Samtal om läsfrämjande

Form: Åtta grupper med fyra personer i varje

Vad är läsfrämjande för dig? Dela med dig- hur arbetar du/skulle du vilja arbeta läsfrämjande med unga på deras fritid? Hur arbetar du/hur skulle du vilja arbeta med digitalt läsfrämjande? Ta med tidigare kunskaper från kursen i tankearbetet.

Jalla tillsammans

Form: Föreläsning

Anette Helgesson, bibliotekarie i Gävleborg och författare, berättade om Jalla tillsammans - läsecirklar med nyanlända tjejer och interkulturellt läsfrämjande.

Unga med funktionsvariationer

Form: Föreläsning

Jenny Friman, kulturpedagog på Kulturcentrum Skåne, berättade om sin verksamhet i Lund där de arbetar med människor med funktionsvarianter. Jenny har skrivit boken Lättläst bokcirkel - att skapa läsmod hos läsare med funktionsvarianter och utgick från den.

Act out, Ydre

Form: Kollegialt lärande, föreläsning

En av deltagarna på fortbildningen, Josefin Molinder på Ydre bibliotek, berättade om arbetet med sin tjejgrupp - Act out. Hur gruppen kom till och hur de arbetat.

Boksamtal

Form: En av kursledarna var samtalsledare för en liten grupp med fem deltagare - alla andra lyssnade

Vi genomförde ett boksamtal om bilderboken FARWEST av Peter Elliott och Kitty Crowther.

Praktisk information om resterande del av fortbildningen

Form: Åtta grupper med fyra personer i varje

Vi informerade om att internatet måste flyttas fram på grund av pandemin och föreslog i stället ett extra digitalt fortbildningstillfälle. Kursdeltagarna fick tid att samtala med varandra för att ta fram idéer och förslag till kursinnehåll. Kanske var det något de saknat?

Någon i varje grupp fick i uppdrag att mejla förslag och tankar till oss.

Vi kursledare påminde om vikten av att reflektera och att skriva ner tankar och idéer i loggboken. Vi påminde även om Att-göra-listan.

“Vad tycker du om dagen?”

Form: Mentimeter

Ett urval av svaren:

“Bra avvägning mellan föreläsning och gruppdiskussion”

“Bäst hittills! Roligt med bra texter inför träffen”

“Föreläsningen om lättläst var riktigt bra”

“Intressanta diskussioner i smågrupper”

“Många intryck och idéer som vanligt”

“Var inte så peppad innan men dagen blev jättebra och inspirerande”

Inför träff 4

Lyssna: Radioföljetong: ”Att läsa högt för unga” (20–30 min)

Utforska artiklar och länkar: Digiteket- digitalt läsfrämjande

Valfri läsning, välj en av följande böcker och meddela kursledarna vilken bok du valt:

Läslust i en digital tid: Hulya Basaran och Tobias Gard

Robotar och ritblock: Linn Holmstedt

Växande världar: Bobbi Sand

Makerspace i nya banor: Lo Claesson

Jalla tillsammans: Anette Helgesson

Läs foldern “Dialogmodellen för ungas inflytande och delaktighet i kulturlivet”

Skriv reflektioner, tankar och idéer efter träff 1 i loggboken. Fyll på din Att-göra-lista

Välj tema – se under träff 3

Träff 4 Uppföljning och framåtblickande

21 april 2021 klockan 9.00-12.00

Preliminär planering höstträffen

Form: Gruppsamtal

Ta fram förslag på innehåll till kommande träff, internat och studiebesök.

Inspiration inför fördjupningsteman

Vi tittade på en film från konferensen Bibliotopia där Robert Hagström från Vårgårda bibliotek berättar om samarbetet med en fritidsgård (15 min) och vi introducerade UNICEF:s nya skrift Handbok för barns delaktighet och inflytande som skickades ut efter träffen till alla.

Boksamtal

Form: 20 min x 2 med 5 min paus emellan. Först diskussion tillsammans med de som läst samma bok, därefter nya grupper med deltagare som läst en annan bok (för texter se Inför träff 4). I de senare grupperna fick man presentera boken man läst och återge lite om samtalet om den.

Vilken användning av boken ser du i ditt arbete?

Grupper med olika fördjupningsteman

Form: Samtal med fyra personer i varje grupp med efterföljande samtal i storgrupp

Planera aktiviteter tillsammans som ni sedan genomför under hösten.

Välj mellan:

1. Samarbeta med någon annan kommunal verksamhet som riktar sig till ungdomar. Hur kan man gå till väga?
2. Arrangera en digital workshop i skrivande - vilka kan vi samarbeta med?
3. Arrangera en digital bokcirkel - vilka kan vi samarbeta med?
4. Ordna en digital poesigrupp - vilka kan vi samarbeta med?
5. Skapa en lättläst digital bokcirkel för ungdomar med funktionsvariant - vilka kan vi samarbeta med?
6. Arrangera ett mindre digitalt event tillsammans med ungdomar - vilka kan vi samarbeta med?

Träff 5 HBTQ+ och nationella minoriteter

22 oktober 2021 klockan 10.00-15.00

Check-in

Form: Smågrupper med 3-4 personer i varje

Berätta vad som hänt sen sist.

HBTQ+

Form: Föreläsning

Christer Edeholt, biblioteksutvecklare Regionbibliotek Västerbotten, berättade om Biblioteksförningens guide för bibliotekens arbete med hbtq+ och gav exempel på verksamheter.

Ungkulturhuset Fenix på Gotland

Form: Föreläsning

Alex Lithander från Fenix berättade om deras arbete med ungdomar och hbtq+-frågor.

Sveriges läsambassadör 2020–2021

Form: Föreläsning

Bagir Kwiek berättade om sitt arbete som Läsamambassadör med särskilt fokus på minoriteten romer, folkgruppen romer och romsk inkludering.

HBTQ+ och nationella minoriteter

Form: Samtal med fyra personer i varje grupp med efterföljande samtal i storgrupp

Gruppredovisning fördjupningsteman

Form: Storgrupp

Vad har ni gjort i fördjupningsgrupperna hittills?

Vad tar du med dig från dagen?

Form: Mentimeter

Ett urval av svaren:

“Tagen av romernas historia och det faktum att vi inte lärt oss alls om det i skolan. Bra handfast information om hbtq+”

“Att vi behöver lyfta hbtq-frågan hos oss”

“Kämpa för regnbågshyllan!”

“Känslan av empowerment”

“Alla i personalstyrkan borde få lyssna på de föreläsningar vi fått höra på”

“Har inte hört om Discord. Måste kolla upp det”

Inför träff 6

Att göra inför sista träffen: Reflektion, tankar och idéer, skriv i loggboken. Fyll på Att-göra-listan och förbered dig genom att skriva/rita på A3 (ska sättas upp på väggen när vi ses i Stockholm).

Träff 6 Studiebesök, internat och kursavslutning

28–29 april 2022

Första dagen Studiebesök

PUNKT. på Medborgarplatsen och Fittja bibliotek. Halva gruppen började i Fittja, den andra vid Medborgarplatsen.

Boende och middag på Lilla Rådmannen, Rådmansgatan.

Gemensam kvällsaktivitet

På kvällen fick deltagarna prova på Shared Reading. Stefan Eurenus från Region Uppsala och tre andra Shared Reading-ledare ledde oss i detta.

Andra dagen

Lokal: Svensk biblioteksörening

Prata med varandra om studiebesöken

Form: I smågrupper

Vad tar ni med er? Vad skulle kunna funka hos er?

Kollegialt lärande

Form: Föreläsning

Josefin från Ydre och Ingrid från Söderköping presenterade sina Stärkta biblioteksprojekt riktade till ungdomar.

Återblick och avslutning

Kursledarna presenterade en sammanfattning av allt vi gjort under utbildningen.

Presentation av "Att-göra-listor"

Var och en satte upp sin "Att göra-lista" på väggen. Vi gick runt, läste och pratade med varandra (se bilaga 5).

Mina förväntningar på kursen

Form: Prata med grannen och sedan i storgrupp

Hur gick det? Vad fick du med dig?

Bokcirklar med barn och unga

Form: Föreläsning

Vi avslutade med ett besök av "Prickiga Paula", Paula Högström från Lidingö bibliotek, som berättade om sina bokcirklar med barn och unga.

Hur går vi vidare?

Form: Storgrupp

Vi tog upp idén att tillsammans starta ett nätverk för ungdomsbibliotekarier. Alla nappade på det och vi bildade en liten arbetsgrupp som skulle planera för en första nätverksträff hösten 2022 för alla som ville vara med och fortsätta att utbyta erfarenheter. Gruppen bestämde ett datum för att ses och planera.

Ekonomi

Föreläsare: total kostnad 24 000 kr

Anteckningsbok och färgpennor: 3 500 kr

Choklad: 900 kr

Studieresan

Hotell och middag för 30 personer: cirka 68 000 kr

Konferensrum: 6 400 kr

Fika: 500 kr

Resor och luncher: bekostades av deltagarnas bibliotek

Reflektioner och utvärdering

Vad har varit bra? Vad kan göras bättre till en annan gång?

Tankar från kursledarna

Våra planeringsmöten hade vi alltid via Zoom och på grund av pandemin fick även alla fortbildnings-tillfällen genomföras via Zoom. Det hade varit värdefullt att få ses på "riktigt" för att bättre lära känna varandra, men fördelen med Zoom var förstås att deltagarna slapp lägga både tid och pengar på resor. Det blev helt enkelt enklare att träffas. Under resans gång fick vi höra från kursdeltagarna vid ett flertal tillfällen att vi ändå lyckades få till en känsla av gruppgemenskap, närvaro i "rummet" och en tillhörighet.

Det var bra att vi fick till ett avslutande internat där alla kunde få träffas - om än senare än tänkt från början.

Vi tycker att vi fick till ett välavvägt innehåll som varvade föreläsningar av inbjudna föreläsare från olika verksamheter ur många olika perspektiv, med deltagarnas egna reflektioner, samtal med varandra och delande av erfarenheter och tankar.

Det var bra att vi inte hade planerat allt innehåll i detalj i förväg utan lyssnade in behov och önskemål. Det var också bra att vi avsatte tid under ett av kurstillfällena för att låta gruppen prata med varandra om det. Det är lätt att det glöms bort när man åkt hem och vi ville verkligen att alla skulle vara med och få ge uttryck för idéer. Några deltagare föreslog fördjupning i hbtq+-frågor och nationella minoriteter vilket vi sedan lade in som programpunkter under träff 5.

Det var bra att vi inledde varje träff med en incheckning för att alla skulle få en chans att bli sedda och ta ett "kliv" in i det digitala rummet.

Att vi hade lagt in många pauser och inte hade för långa dagar var bra och uppskattades av deltagarna.

Det var uppskattat att vi skickade ut choklad till våra digitala fikastunder och att de fick en "goodiebag" till uppstarten.

Mycket glädjande är att två bibliotek, med inspiration från kursen, sökt och fått Stärkta biblioteksmedel för verksamhet med ungdomar.

Från början hade vi planerat för tre träffar + internat med studiebesök. Vi är glada att vi "hängde i" och anpassade oss utifrån pandemin. Det gjorde att fortbildningen utökades till fem träffar + internat med studiebesök. Totalt sågs vi under fyra terminer (2020–2022).

Det var också väldigt roligt för oss kursledare att ta del av deltagarnas Att-göra-listor under sista träffen och se vad de vill ta med sig av kursens olika moment till sina egna verksamheter.

"Det har varit oerhört roligt och enkelt att samarbeta och vi har lärt oss så mycket tillsammans under tiden." - Ingrid

"Den stora fördelen med vår fortbildning var att deltagarna fick lära känna och utbyta erfarenheter med kollegor utanför den egna regionen." - Annica

"Eftersom det är så få i min region som arbetar med ungdomsverksamhet blev det extra värdefullt för dem att träffa deltagare från andra regioner och utbyta tankar och erfarenheter. Det var också mycket enklare (och roligare) att göra all planering och genomförande digitalt än jag trodde från början." - Cecilia

Tankar från deltagarna

"Jag förväntade mig inspiration och tips och det har jag verkligen fått."

"Halvdagen om hbtq och minoritetsfrågor var viktig."

"Vi bjöd in Christer Edeholt till en vidareutbildning för hela personalen. Ville bjuda in Alex också, men fick inte tag på honom. Nu har vi en regnbågshylla, det hade vi inte haft innan."

"Spännande att göra kursen tillsammans tre regioner. Saknar att besöka varandra och se vad de andra gör. Det digitala är spännande, men det hade varit bra om vi kunnat ha blandade träffar fysiska och digitala."

”Saknar röster från ungdomar själva. Kunde kanske haft med en referensgrupp med ungdomar från våra regioner från början.”

”Fint att träffa andra i samma situation, som inte har så mycket verksamhet, som tycker att det är svårt att nå unga - skönt.”

”Det vi lärt oss i kursen har varit mycket anpassningsbart, exempel som går att använda både på stora och små bibliotek. Har gjort det lätt att ta till sig.”

”Alltid roligt att höra vad kollegor gör, praktiska saker är alltid intressanta och lätt att ta till sig. Kursen har varit på rimlig nivå.”

Referenser

- [Att gestalta ett jämställt rum – metoder, vägval & lärdomar](#) (2018). Red. Mimmi Widner, Malmö Stadsbibliotek.
- [Att läsa högt för unga](#) (2019) Sveriges radio
- [Bibliotekslag](#) (2013:801)
- [Bubblan i bibblan](#) - Föreläsning av Robert Hagström från Vårgårda bibliotek på Bibliotopia 2019.
- Brisander, Cecilia (2017). [Bibliotek i samspel med lokalsamhället](#).
- Claesson, Lo (2020) *Makerspace i nya banor*.
- Crowther, Kitty & Elliot, Peter (2019). *FARWEST*
- [Det vore ju kul om de frågade nån gång: Ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå](#) (2019). MUCF
- [Dialogmodellen för ungas inflytande och delaktighet i kulturlivet](#) (2019). Region Värmland.
- [Digiteket- digitalt läsfrämjande](#).
- [Diskrimineringslag](#) (2008:567)
- [Guide för bibliotekens arbete med hbtq+](#) (2021). Svensk biblioteksforening.
- [Fenix Ungkulturhus, Gotland](#)
- [FN:s konvention om barnets rättigheter](#)
- Friman, Jenny (2020). *Lättläst bokcirkel - att skapa läsmod hos läsare med funktionsvarianter*.
- [Handbok för barns delaktighet och inflytande](#) (2021). UNICEF.
- Hedemark, Åse (2018). [Unga berättar](#).
- Helgesson, Anette (2017). *Jalla tillsammans: en personlig skildring av läsfrämjande integrationsprojekt*.
- Holmstedt, Linn (2019). [Robotar och ritblock](#).
- Hülya Basaran och Tobias Gard (2020). *Läslust i en digital tid: tips och inspiration för lärare och skolbibliotekarier*.
- [Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk](#) (2009:724).
- Lindberg, Jenny, Pennlert, Julia & Ringbo, Maria (2020). [Läsfrämjande som professionellt objekt](#) Rapport från följeforskning i ett interregionalt bibliotekssamarbete.
- [Mer för fler: Erfarenheter från utvecklingsarbete med användaren i fokus](#) (2019) Erfarenheter från utvecklingsarbete med användaren i fokus. Utgiven av SKL, Svensk biblioteksforening och Kulturskolerådet.
- [Proposition 2012/13:147 Ny bibliotekslag](#).
- Sand, Bobbi (2017). *Växande världar: om spel, spelkulturer och spelare i samtiden*.
- Simon, Nina; [“Off, by for all. The art of relevance”](#).
- [Språklag](#) (2009:600).
- [Ung idag, MUCF](#).
- [Tänka tillsammans. Verktygsbok för normkritik och likabehandling i förskolan](#) (2015). Diskrimineringsbyrån Uppsala.
- [Ungas inflytande. Ungas inflytande i den lokala beslutsprocessen](#) (2019). SKL och MUCF.
- [Vem är framtiden? Ett smakprov på insikter om generation Z](#) (2019). Kairos Future.
- [Örebro läser och skriver: En enkät med kulturpanelen för unga 16-25 år](#) (2019). Region Örebro län.

Bilagor

Bilaga 1

Inbjudan

Inbjudan – Unga och bibliotek

Vill du, tillsammans med kollegor från Gotland, Värmland och Östergötland fördjupa dig och öka din kompetens i frågor som rör biblioteksverksamhet för och med unga? Du har tidigare gjort en intresseanmälan till fortbildningen Unga och bibliotek. Nu vill vi ha din definitiva anmälan.

Kursinnehåll

Vi utforskar utgångspunkter, goda exempel och metoder som ni kan använda för att utveckla relevant och betydelsefull biblioteksverksamhet tillsammans med unga. Under träffarna varvas föredrag/genomgångar med diskussion, erfarenhetsutbyte och workshops.

Utbildningen startar hösten 2020 och de två första träffarna blir digitala utifrån rådande läge. Sen fortsätter vi under våren 2021 med ytterligare två träffar, där det i nuläget är öppet om träff 3 blir en digital eller fysisk träff och träff 4 blir ett internat med övernattning, då vi även planerar att göra studiebesök.

Kursdatum

1 oktober 2020

9 december 2020

2 februari 2021

21-22 april 2021

Som deltagare förväntas du vara med vid samtliga tillfällen samt utföra eget arbete/förberedelser före träffarna enligt modellen 40-20-40. Du behöver ha tillgång till egen dator med webbkamera och hörlurar med mikrofon.

Regionbiblioteken står för kurskostnad samt övernattning och middag under den sista träffen.

Maxantal deltagare: 32. Vi kommer att prioritera regional spridning inom varje region. Anmälan senast 10 augusti.

Ange: Namn, Titel, Bibliotek, Postadress, Mejladress, Mobilnummer.

Bilaga 2

Uppdraget – eller ”varför ska vi jobba med ungdomar?”

Uppdraget – eller varför ska vi jobba med ungdomar?

Bibliotekslagen

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Bakgrundsarbetet till lagtexterna finns i propositionen 2012/13:147

Flera remissinstanser påpekar att det är begränsande att bara nämna litteratur.

Svar: Notera formuleringen *”bland annat”*, behöver inte räkna upp alla konstnärliga uttrycksformer som bör erbjudas barn och unga. Litteratur ska här förstås i vid mening, både skön- och facklitteratur i olika tekniska format.

Viktigt att ta hänsyn till barn och ungas intressen, inhämta och beakta deras åsikter – ska ges möjlighet till inflytande över hur biblioteken bedriver verksamheten.

Hela bibliotekslagen gäller för unga

2§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Unga i alla prioriterade grupper

- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med annat modersmål än svenska
- Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Främja digital kompetens och MIK Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet

Regeringsformen - grundlag

Saxat ur paragraf 2

Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten.

Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt värna den enskildes privatliv och familjeliv.

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas. *Lag (2010:1408).*

Ungdomspolitik

Mål för ungdomspolitiken

Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Målet gäller för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF

- Tar fram och förmedlar kunskap om ungas levnadsvillkor.
- Följer upp riksdagens och regeringens mål för den nationella ungdomspolitiken.
- Stödjer kommunerna i deras ungdomspolitiska arbete.
- Utvecklar den lokala uppföljningen av ungdomspolitiken, främst genom ungdomsenkäten LUPP.
- Strategisk myndighet för unga HBTQ-personer

Personer med funktionsnedsättning

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

<https://www.youtube.com/watch?v=osJKBjHVIQM> Myndigheten för delaktighet 2019

I november 2017 fattade riksdagen beslut om ett nytt nationellt mål och en ny inriktning för genomförandet av funktionshinderspolitiken.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att "med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund." Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Fyra inriktningsområden:

- Principen om universell utformning
- Identifiera och åtgärda befintliga brister i tillgängligheten
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- Förebygga och motverka diskriminering

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF

Rapport Fokus 17

Unga med funktionsnedsättning har på flera sätt sämre levnadsvillkor än andra unga och har som grupp en fördröjd etablering och en svagare ställning i arbetslivet.

Vissa unga med funktionsnedsättning, till exempel unga med intellektuella funktionsnedsättningar, möter dessutom större hinder än andra när de vill skapa en meningsfull fritid eller engagera sig i samhället.

Unga tjejer avstår i högre utsträckning än andra unga från fritidsverksamhet för att verksamheten varit otillgänglig för dem.

Unga tenderar att betraktas ur endast ett perspektiv: "grupper inom gruppen unga betraktas inte alltid som unga, utan ifrån andra kategorier som att de har en funktionsnedsättning eller är nyanlända."

Viktigt att ha ett intersektionellt perspektiv här: kan tillhöra flera prioriterade grupper på en gång.

Språklagen

De nationella minoritetsspråken

7 § De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

8 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Det svenska teckenspråket

9 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja det svenska teckenspråket.

Personer med annat modersmål än svenska

Den enskildes tillgång till språk

14 § Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska. Därutöver ska

1. den som tillhör en nationell minoritet ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda minoritetsspråket, och

2. den som är döv eller hörselskadad och den som av andra skäl har behov av teckenspråk ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska teckenspråket.

Den som har ett annat modersmål än de språk som anges i första stycket ska ges möjlighet att utveckla och använda sitt modersmål

<https://www.youtube.com/watch?v=KcoRUQVVE-0> eller

<https://www.youtube.com/watch?v=NFFiG2uWVlc>

Sara Garib 2018

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Minoritetspolitik - Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Det allmänna ska främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

De nationella minoriteterna ska ges möjlighet att tillägna sig, bruka och utveckla sitt modersmål och utveckla en egen kulturell identitet

De nationella minoriteterna ska kunna överföra sitt minoritetsspråk och sin kultur till nästa generation

De nationella minoritetsspråken, som utgör en del av det svenska kulturarvet ska kunna bevaras och utvecklas som levande språk i Sverige.

Jami Faltin Ortens bästa poet 2017

https://www.youtube.com/watch?v=9afE8oV_7MY

Minoritetslagstiftning

Förstärkning av lagen om nationella minoriteter 2019

Kommuner och regioner ska:

Grundskydd som gäller samtliga nationella minoriteter

- Informera de nationella minoriteterna på lämpligt sätt om deras rättigheter.
- Ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetsarbete.
- Ha en dialog med de nationella minoriteterna för att ta del av minoriteternas synpunkter och behov. Särskilt viktigt är det att lyssna på barn och ungdomar.
- Skydda och främja de nationella minoritetsspråken och deras kulturer. Särskilt viktigt är barns rätt till sitt språk och sin kultur.

Förstärkt skydd i förvaltningsområden

- Erbjud kontakt muntligt och skriftligt på aktuellt minoritetsspråk för förvaltningsområdet, finska, meänkieli eller samiska.
- Arbeta för att det finns personal som kan ge service på aktuellt minoritetsspråk för förvaltningsområdet, finska, meänkieli eller samiska.

Kungliga bibliotekets lägesbeskrivning

- Synliggöra oavsett efterfrågan

Biblioteken kan informera och öka kunskapen och förståelsen i majoritetssamhället genom att synliggöra nationella minoriteter och minoritetsspråken

- Samverkan kring medier och aktiviteter

Biblioteken kan tillhandahålla medier, kultur och programverksamhet på minoritetsspråken mer effektivt genom samverkan

- Prioritera barnen

Genom samråd och olika typer av samarbeten på det lokala planet kan biblioteken bidra till revitalisering av språken och kulturerna.

Diskrimineringslagstiftning

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

- Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation
- Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer
- Bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning

Diskrimineringsgrund som kan läggas till **Socioekonomiska förhållanden** och **stad/land**

Intersektionalitet: maktordningar och diskrimineringsgrunder påverkar varandra och ger olika förutsättningar i livet.

T ex högutbildad nyanländ kvinna i storstad - lågutbildad vit man med funktionsnedsättning på landsbygden

Ungdomar kan tillhöra flera grupper samtidigt:

Ung kille med högutbildade föräldrar med samiskt ursprung

Transperson med funktionsnedsättning med lågutbildade föräldrar

Lesbisk tjej från förort vars föräldrar har annat modersmål än svenska och är troende muslimer

<https://www.youtube.com/watch?v=qjSNcrWZdJE>

Farhiya Feysal Grammisgalan 2019

Bilaga 3

Ungdomspolitik

Ungdomspolitik

Mål för ungdomspolitiken

Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Målet gäller för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år.

Inom områden som t ex arbete, boende, utbildning, hälsa, fritid, kultur och inflytande. Alla berörda verksamhetsområden har ett gemensamt ansvar för att nå det ungdomspolitiska målet.

Ungdomsperspektiv i alla statliga beslut

Alla statliga beslut och insatser ska ha ett ungdomsperspektiv.

Det innebär att unga bör betraktas som en mångfald individer, stödjas att bli självständiga och ha möjlighet att vara delaktiga i samhällets beslut. Ungdomsperspektivet ska utgå från ungas egen röst (delaktighet och inflytande) samt kunskap om unga.

Inte bindande för kommunerna, varje kommun formulerar själv sin lokala ungdomspolitik.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF

Tar fram och förmedlar kunskap om ungas levnadsvillkor.

Sprider kunskap om och följer upp riksdagens och regeringens mål för den nationella ungdomspolitik.

Stödjer kommunerna i deras ungdomspolitiska arbete, t ex med utveckling och utbildning kring kommunal ungdomspolitik.

Utvecklar den lokala uppföljningen av ungdomspolitik, främst genom ungdomsenkäten LUPP.

Strategisk myndighet för unga HBTQ-personer m m.

Målgrupper för MUCF

- Beslutsfattare och tjänstepersoner som arbetar med ungdomsfrågor
- Ungdomsorganisationer och föreningsledare.
- Ungdomar, bland annat i lokala inflytandeorgan och unga som vanligtvis inte deltar i internationellt ungdomsutbyte.
- HBTQ-organisationer och etniska organisationer.

<https://www.mucf.se/>

Nyheter: rapporter, statistik, bidrag, kurser, konferenser m m.

Beställ nyhetsbrev!

Ungdomsenkäten Lupp

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Enkät för att kommuner, stadsdelar eller regioner ska få kunskap om ungas situation, deras erfarenheter och synpunkter.

Beslut som rör unga ska bygga på kunskap om unga. Lupp är ett verktyg för att ta reda på hur ungas livssituation ser ut lokalt.

Frågorna i enkäten ger svar på hur unga i kommunen, stadsdelen eller regionen ser på inflytande och demokrati, situationen i skolan, möjligheten till arbete, sin egen hälsa och trygghet, sin fritid, och hur de ser på sin egen framtid.

Kommuner, stadsdelar, regioner ansöker om att vara med.

Lupp kan användas för att:

Skaffa kunskap om unga

Underlätta eller starta ett samarbete mellan förvaltningar och verksamheter

Skaffa underlag i beslutsprocesser som rör unga

Förbättra ungas levnadsvillkor lokalt

Görs LUPP-undersökningar i din kommun?

MUCF följer upp ungdomspolitiken

Ungdomsenkäten: Vart tredje år genomför MUCF en nationell ungdomsenkät. Skickas ut till ett representativt urval av landets 16-25-åringar och ligger sedan till grund för flera rapporter

Årliga fokusrapporter: Djupare analys inom ett område, t ex om ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå som ni läst till idag.

Attityd- och värderingsstudier hos unga, vart sjätte år, jämförs med äldre generationer.

Ung idag: webbportal

Ung idag

Hur har unga det idag?

Statistik om ungas levnadsvillkor från 12 myndigheter m fl.

- Arbete och boende
- Ekonomisk och social utsatthet
- Fysisk och psykisk hälsa
- Inflytande och representation
- Kultur och fritid
- Utbildning m m

Ung idag 2020

I år lyfter MUCF särskilt fram ungas fritid.

Rapport: *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder*

<https://www.ungidag.se/>

Andel unga som läser:

Unga i åldern 16-25 år som läser böcker varje vecka minskade från 59% 2007 till 31% 2018.

Andel unga som besöker bibliotek:

Unga i åldern 16–25 år som besöker bibliotek varje månad ökade från 22% 2007 till 28% 2018.

Bilaga 4

Läsfrämjande

Läsfrämjande

Bibliotekslagen

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Vill förtydliga folkbibliotekens läsfrämjande uppdrag, med bakgrund av negativ utveckling av läsförståelsen hos barn och unga.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Märk formuleringen *”bland annat”*, behöver inte räkna upp alla konstnärliga uttrycksformer som bör erbjudas barn och unga. Litteratur ska här förstås i vid mening, både skön- och facklitteratur i olika tekniska format.

Viktigt att ta hänsyn till barn och ungas intressen, inhämta och beakta deras åsikter – ska ges möjlighet till inflytande

Nationellt mål för litteratur- och läsfrämjande

”Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.”

För att nå det övergripande målet ska statens samlade insatser syfta till att:

- läsförmågan förbättras jämfört med i dag,
- fler än i dag regelbundet tar del av både fack- och skönlitteratur, och
- kunskapen om läsningens betydelse för utbildning, bildning och delaktighet i samhällslivet ökar jämfört med i dag

Statens kulturråd – läsfrämjande

Statlig myndighet med bl a uppdrag att starta, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse. Bokstart, barn- och ungdomsbokskatalogen, läslovet, läsambassadören, ALMA-priset m m

Ger bidrag för läs- och litteraturfrämjande insatser, bokstart, inköpsstöd m m

Sprider läsfrämjande metoder, lärdomar och forskning genom webbplats och årliga nätverksmöten

Handlingsprogram för läsfrämjande. Beskriver KURs pågående aktiviteter och satsningar inom läsfrämjande.

Definition läsfrämjande KUR

Läsfrämjande är att:

- ta bort hinder för läsning och öppna vägar till litteratur
- bidra till att människor kan utveckla alla sina språk
- stärka läsarens självförtroende och läsaridentitet
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur

Prioriterar läsfrämjande insatser som vänder sig till barn och unga. Insatser till personer med annat modersmål än svenska, personer som tillhör någon av de nationella minoriteterna, personer som har en funktionsnedsättning, eller personer som inte läser, eller läser i liten omfattning.

Nationella biblioteksstrategin

Kungliga biblioteket fick uppdrag från regeringen att skapa en nationell biblioteksstrategi 2015. Föreslå långsiktiga mål och strategier för hela biblioteksväsendet.

14 rapporter skrevs (ingen med direkt ungdomsfokus).

Bibliotekens uppdrag och värde lyftes. Politikernas ögon för bibliotek öppnades. Troligtvis lett till flera satsningar som Stärkta bibliotek, Digitalt först, Bokstart.

Förslag klart 2019 *Demokratins skattkammare*

Ungdomar nämns knappt alls, bara tillsammans med barn. Inget eget avsnitt, eller förslag. Fick kritik för detta.

Nämner invänta läsdelegationens arbete

Läsdelegationen 2016-2018

Samlade olika aktörer (kultur, skola, civilsamhälle, folkbildning och näringsliv) kring barns och ungas läsning i och utanför skolan runt insatser för barns och ungas (0-18 år) läsning.

Syftet att ta fram förslag som skapar mer likvärdiga förutsättningar för alla barn och unga att nå en fullgod läsförmåga och lustfyllda läsoplevelser.

Katti Hofflin, Martin Widmark, Johan Unenge m fl.

***Barns och ungas läsning –
ett ansvar för hela samhället.*** Betänkande 2018

LÄSDELEGATIONEN

Några förslag Läsdelegationen

- Samverkan för små barns språkutveckling
- Frågan om bemannade skolbibliotek ska utredas
- Läsfrämjandebidrag till läsning på skollov
- Vuxna som läsande förebilder
- Uppföljning av barn och ungas läsning
- Läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier
- Inrätta ett nationellt läsråd

Politisk storsatsning på ökat läsande och stärkta bibliotek i hela landet 2021

Kulturrådet

Stärkta bibliotek 3 år till

Bokstart permanentas och utvidgas till fler regioner

Läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier 3 år. Likande skolans Läslyft. Vill bygga på erfarenheter från Digitalt först. Kompetensutveckling inom litteraturförmedling och läsfrämjande med särskilt fokus på barns och ungas läsning.

Inrätta ett nationellt läsråd. Samla hela samhället kring läsfrågan. Bidra till samverkan mellan aktörer inom kultur, skola, civilsamhälle, näringsliv och folkbildning.

Ungdomars medievanor och läsning

Statens medieråd

Ungar och medier 2019, medievanor och attityder 9-18 år

Tydlig minskning i den dagliga läsningen av tidningar och böcker
18-åringar från 27 till 11%

Generellt sjunker den dagliga läsningen ju äldre barnen är.

Även andelen som anger att de aldrig läser har ökat under perioden.

Ägnar för lite tid åt....

Det man i högst utsträckning anser sig ägna för lite tid åt är böcker/tidningar.

Det är den enskilda kategori där flest är missnöjda med hur man disponerar sin tid.

Det ökande missnöjet motsvaras av en faktisk minskning av den egna läsningen under tidsperioden

Ägnar för lite tid åt att läsa böcker/tidningar (43 procent i åldrarna 9–12 år, 47 procent i åldrarna 13–16 år och 55 procent i åldrarna 17–18 år).

MUCF Ungas fritid 2020

Andelen unga mellan 16 och 25 år som läser böcker på fritiden varje vecka har halverats mellan 2007 och 2018 från 60 procent till drygt 30 procent.

Bokläsning är den fritidssysselsättning som minskat kraftigast, och allra kraftigast bland flickor. Könsskillnaderna var mellan 2007 och 2015 konstant tio procentenheter, men är nu nere på tre: 32 procent av flickorna 16–25 år uppger att de läser böcker på sin fritid varje vecka och 29 procent av pojkarna.

Läsförståelse

PISA 2018 och PIRLS 2016

Barn och unga i Sverige presterar inte markant sämre i läsförståelsetest än i många andra likvärdiga länder, den negativa trenden är bruten.

Tydlig tendens att *spridningen* i läsförståelse har ökat under 2000-talet.

Andelen starka och mycket starka läsare har sjunkit, andelen svaga läsare har ökat. Faktorer som kön, föräldrars utbildning och vistelsetid i Sverige har under 2000-talet fått större betydelse för elevers resultat i Sverige än i OECD-genomsnittet.

Attityder till läsning

PISA 2018 15-åringar

Barn och unga i Sverige är i högre grad än barn och unga i andra likvärdiga länder negativa till läsning.

Nära 40 procent av eleverna i Sverige anser att "läsning är slöseri med tid".

Andelen svenska elever som uppger att de "läser bara om de måste" har mellan 2009 och 2018 ökat med 17 procentenheter, till cirka 57 procent, och den genomsnittliga ökningen för OECD-länderna mellan 2009 och 2018 ligger på omkring 8 procentenheter.

Läsfrämjande – vad är det?

Läsfrämjande enligt KUR är att:

- ta bort hinder för läsning och öppna vägar till litteratur
- bidra till att människor kan utveckla alla sina språk
- stärka läsarens självförtroende och läsaridentitet
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur

Hur gör man det då?

Det finns massa exempel, metoder, arbetssätt

Men är de evidensbaserade? Hur mäter man effekter av läsfrämjandearbetet?

Läsfrämjande på bibliotek

Dela läslust - utvecklingsprojekt flera regioner

Vad är läsfrämjande arbete på bibliotek?

Gränslöst synsätt - allt vi gör i biblioteket är läsfrämjande

Snävt synsätt - arbete med skönlitteratur i bokform

Oklarheten och mångtydigheten kring vad man på biblioteken avser med läsfrämjande arbete riskerar att skapa problem i arbetet med utveckling och prioritering i verksamheten

Det läsfrämjande arbetet på biblioteken är livaktigt, brokigt, föränderligt och svårt att avgränsa. När man eftersträvar ett professionellt och metodiskt arbetssätt blir det samtidigt viktigt att ha en klar och gemensam målsättning för verksamheten. Inte bara "Målet med läsfrämjande arbete är att läsfrämja".

Med läsning som mål – Jonas Andersson 2015. Kunskapsöversikt över läsfrämjande metoder, som bygger på svensk och internationell forskning. KUR

Läsfrämjande som professionellt objekt: rapport från fortbildning och följeforskning i ett interregionalt bibliotekssamarbete – Jenny Lindberg, Julia Pennert, Maria Ringbo

Samtal i grupp

Vad är läsfrämjande? Vad är läsfrämjande för dig?

Dela med er - hur arbetar ni/skulle ni vilja arbeta läsfrämjande med unga på deras fritid?

Ta med er tidigare kunskaper från kursen, t ex om medskapande, delaktighet, prioriterade grupper, skriften Unga berättar, Örebro läser och skriver m m.

Gruppsamtal (8 grupper, 4 i varje) 30 min

Ingen redovisning i storgrupp, mer ett resonerande tillsammans och ett delande av erfarenheter och tankar

Bilaga 5

”Att göra-listorna”

Att göra-listor

På kort sikt

- Gallra
- Take away för unga
- Broschyr för bra att veta à la Punkt.
- Biblioteksråd/rådgivande
- Utnyttja köket på barnavdelningen

På lång sikt

- Utveckla rummet – välkomnande, inkluderande, tryggt
- Bygga relationer med unga i området
- Bygga nätverk inom kommun och region
- Öppna upp vad som definierar bibliotek och vad det innebär

-
- Göra klar ungdomsavdelning
 - Komma igång med samarbete inom kommunen, skolbibliotek, fritidsgården
 - Hitta sätt att marknadsföra biblioteket till ungdomarna

-
- Fortsätta bygga relationer
 - Samverkan – fritidsgård, skola, ”alla barn- i Ydre”

- Skapa höstens programutbud för med av ungdomar

ATT GÖRA:

Åtvidaberg

Mål (Kortsiktiga)

- ✦ Utveckla ungdomsavdelningen med hjälp av Stärkta bibliotekprojekt.
- ✦ Starta bokcirklar i samarbete med 1357 Ung kultur.
- ✦ Ungdomsbibliotekarien förlägger en del av sin arbetstid på 1357 Ung kultur för att bygga relationer.
- ✦ Knyta an till gymnasiebibliotekarien som bygga till gymnasieeleverna.

Mål (Långsiktiga)

- ✦ Bygga relationer med unga i Åtvidaberg.
- ✦ Skapa en trygg plats för unga i Åtvidaberg.
- ✦ Öka samverkan med andra aktörer i kommunen som arbetar/träffar unga.
- ✦ Bli en naturlig mötesplats för unga i Åtvidabergs kommun.

Unga och bibliotek

Svår målgrupp...

Några led ord jag har fått med...

Tillfälle 1

Uppdraget - ska jobba med barn & unga
Måste vi? JAAA!!

Studie av ungas syn på bibliotek -
Ett av svaren var att bibliotek där
ingen plats för oss...
Det får det bli!

Så brevläsa
skandier med
er alla!

Tillfälle 2

Delaktighet och medskapande
Jättefina exempel
fr. Göteborg - "Vi ska ha skit" också
Malmö - Projektledare
Stockholm - 90% ej svenskar
Samma problem i storstad
som småstad - att nå ut!!

Tillfälle 3

Läsfrämjande metoder
och goda exempel -
Många goda exempel
fr. Kulturrådsansökningar
men Covid-19 kom
emellan!

- * Anette Helgson - Sjella Tillsammans
- * Jenny Forman - Litterat bidrags

Om jag skulle möt så var det att få höra
mera unga röster...

Tillfälle 4

Förtydning
Vad kan jag
använda i mitt
arbete?
Det är min
arbetsförhållning!!

ATT GÖRA:

UX: vad vill unga
att biblioteket ska
göra/vana?
Fråga, höra, lyssna,
inkludera unga i
planeringen.

Arbeta med biblioteks-
rummet.
Hur vill unga ha det?
Vad ska finnas där?
Inkludera alla biblioteksrum
barnvänliga

Samverka, arbeta utanför
biblioteksrummet.
Var finns unga?
I vilka sammanhang
kan biblioteket vara
med?

Lyfta fram litteraturen,
berättelserna, eget skapande
Måhända unga konstnär, berättelser, skapar verktyg,
och sätt att föreläsa litteratur.

Unga och bibliotek

Svår målgrupp...

Tillfälle 1

Uppdraget - Ska jobba med barn & unga
Måste vi? JAAA!!

Stude av ungas syn på bibliotek -
Ett av svaren var att bibliotek är
ingen plats för oss...
Det får det bli!

Så brevidga
standard med
allt!

Tillfälle 2

Detaljerat och målsökande
färdplan exempel
från Göteborg - "Vi ska ha stift"
Malmö - "Projektstart"
Stockholm - "10% ej svindlar"
Samma problem i storstad
som småstad - det är ut!!

Tillfälle 3

Läsriktande metoder
och goda exempel -
Många goda exempel
från kulturskolor, ungdoms
men i ord- och
smällen!

* Anette Holmson - Jella Tillsammans
* Jenny Forman - Bibliotekskollet

Tillfälle 4

Föräppning
Vad kan jag
använda i mitt
arbete?
Det är när
arbetet börjar!!

om jag sålde det så var det att få höra
... ..

Kortsikt

- Mer MK skapande program
- mer aktiviteter till ungdomar
- mer plats för de att uttrycka deras kreativiteter
- Lyssnar på deras önskemål
- bidra mer till läsförståelse och använder olika metoder till olika grupper
- Enkel att ta kontakt med ungdomsbibliotekarie

Långsikt

- Vi bidrar till demokrati och bildning
- Inkludering
- Jämställdhet
- Bygger framtiden till ungdomarna som är utsatta från samhälle, Till ex. Visar rätta vägen att utveckla

ATT GÖRA:

UX: vad vill unga
att biblioteket ska
göra/vana? Fråga, närvara,
inkludera unga i
planeringen.

Arbeta med biblioteks-
rummet. Var vill unga ha det?
Var ska pengar gå?
Inkludera alla biblioteksrummets
beståndare

Samverka, arbeta utanför
biblioteksrummet. Var finns unga?
I vilka sammanhang
kom biblioteket vara
med?

Lyfta fram litteraturen,
berättelserna, eget skapande
När ska unga komma, bokklubbar, sköna workshop,
alla sätt att främja litteratur.

Att göra på Norrköpings stadsbibliotek för målgruppen Unga vuxna

Poeten Isabelle Löf framträdde på kulturnatten 2020, ett event med inriktning unga vuxna.

På lång sikt

- Åska pengar/söka pengar för och utforma en ny ungdomsavdelning med sittytor och större utrymme för medier, program och kreativt skapande. Vi fick nej från allmänna arvsfonden men vi ger inte upp och chefer är med på tåget.
- Bygga upp en referensgrupp som är med och utformar avdelningen.
- Pengar för en ungdomsbibliotekarie finns åskade för 2023 – förhoppningsvis går det igenom. ☺
- Jobba för att målgruppen ska få en egen programbudget.
- Ökade anslag och utrymme för ungdomsböcker på engelska, en väldigt populär avdelning som har potential att utvidgas.

På kort(are) sikt

- Skapa återkommande evenemang för målgruppen, tex poesikvällar och bokcirklar.
- Knytta kontakter med gymnasielärare och ungdomsföreningar samt se på potentiella samarbeten kring ovan nämnda evenemang. Ett samarbete med ung vänster har initierats tex.
- Se över den befintliga avdelningen, lyfta fram och förbättra populära avdelningar. Tex håller faktagyllan på att ses över, och planer på en "böcker som blivit film"-hylla

Att göra-lista

ALMEDALS BIBLIOTEKET PA^o
GOTLAND

Ux:9 - Undersöka
vad ungdomar vill att biblioteket ska
erbjuda just dem

Prova på After school-
verksamhet (Pysel, högläsning,
TV-spel, bräddspel och fika stället..
Kan sjukhuset vara mycket mer.

Bokcirkel för Ungs med
funktionervariationer - prova att
stärka upp.

Fixa en ^{permanent} Prylbyråhylla på
bibliotekets ungdomsavdelning.

1. utgå från vad unga vill
2. Tänka på att spendera mer tid med
dem, i biblioteket och utanför
→ alltid ha saker under aktiviteterna t.ex
3. Fortsätta att jobba för mer samarbete
4. öka mångfalden av aktiviteter
→ skapa band mellan olika medier?
5. Skapa utrymme (rummet, i almanakan, i
programmet) för dem även om det är en
svår grupp att nå för att de har rätt till det
6. Tänka på att skapa roliga aktiviteter?
Enhät, boktips osv?

KORTSIKTIGA MÅL

- Fritidsgården Bygget, bokhylla och besök 1 gång/månad
- Biblioteksresidens i höst – samarbete kring unga med bl a fritidsgårdarna

LÅNGSIKTIGA MÅL

- Stärkta bibliotek?! Utveckling av arbetet med barn och unga
- Samtliga fritidsgårdar (2 kommunala och 2 privata), bokhyllor och besök
- Bokcirklar/skrivcirklar för unga

AKTIVITETER FÖR UNGDOMAR

Karlstads stadsbibliotek

Inspirerat av vår digitala filmcirkel, men mycket enklare och mer kravlöst!

Skräckfilmsklubb

När biblioteket har stängt och nedsläckt tittar vi på de otäckaste filmer vi kan tänka oss. Fri entré. 15 års åldersgräns. Vi bjuder på popcorn och dricka.
Plats: Gröna mattan

Spökvandring

Snott av en rolig och lite knäpp familj i Karlstad!

Väger du ta reda på vad som händer på biblioteket under Halloween? Vad du än gör, släpp inte taget om personen framför dig.
Plats: Stadsbiblioteket, fri entré.

Visa din konst!

Stulet av Visby bibliotek! Tack!

Går du estetiska programmet på något av Karlstads gymnasier? Ta chansen att visa dina verk hos oss under en månad! Vi står för affisch, utrymme och bubbel och snacks under vernissagen. Det kostar inte något för dig som konstnär. Kontakta Sandra på sandra.nelson@karlstad.se om det låter som något för dig.

Biblioteksväll med HBTQ+tema

I samarbete med Bfree, en mötesplats för unga HBTQ+personer på ungdomsgården UNO i Karlstad, presenterar vi författaren Khaled Alesmael. Han växte upp i Damaskus och har skrivit böcker om hur det är att vara ung och homosexuell i Syrien.
Plats: Gröna mattan. Fri entré.

Kloka kollegor!

KARLSTADS KOMMUN